

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Quomodo peccatum veniale sit dispositio ad mortale?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

§. II.

Quomodo peccatum veniale sit dispositio ad mortale?

5. **CONCLUSIO SECUNDA.** Peccatum veniale potest esse dispositio ad mortale, aliquando directa, aliquando vero indirecta. S. D. a. 3. & seqq. & habetur Eccli. 19. *Qui spernit modicam, paulatim decidet.*

Ratio primæ partis est: Quod minuit vires ad superandas tentationes & difficultates occurrentes in observantia præceptorum, est aliquo modo dispositio ad mortale: sed peccata venialia has vires minuunt, quippe fervorem charitatis & abundantiam divinorum auxiliorum.

Ratio secundæ partis est: Quia voluntas per actus imperfectos, ob levitatem materie vel defectum plenæ advertentiæ, disponitur ad actus perfectos ejusdem generis vel speciei: sed hoc est directe disponi: ergo.

Ratio tertiæ partis est: quia peccata ex genere suo venialia, cum specie sint distincta à mortalibus, nullam habent subordinationem, & institutionem ad illa; solum ergo disponunt indirectè vel minuendo fervorem charitatis, vel gerando habitus vitiosos, vel augendo peccatis affectum erga res creatas, ut tandem non vereantur propter illas graviora etiam præcepta transgredi.

ARTICULUS III.

In quo formaliter consistat macula peccati venialis?

SUMMARI A.

1. Datur macula peccati venialis.
2. Qua non est simpliciter talis.
3. Fervor charitatis dividitur in intensivum & extensivum.
4. Quodnam sit impedimentum charitatis?
5. In quonam consistat fervor charitatis?
6. Quatuor effectus peccati venialis.
7. Macula peccati venialis non est peccatum non retrahendum.
8. Non etiam positiva adhesio ad res creatas.
9. Neque privatio actus à charitate eliciti, vel imperati.
10. Sed privatio fervoris extensivi.
11. Exponitur locus Angelici Doctoris.
12. Subiectum macule venialis est voluntas.

§. I.

Prænotanda.

1. **Notandum primò.** Etiam à veniali peccato aliquam maculam in anima relinqui; ita enim affirmat S. Script. quòd homines etiam iusti & Sancti non careant omni maculâ. Prov. 20. *Quis potest dicere: Mundum est cor meum?* Job. 15. *Quid est homo, ut immaculatus sit?* Job. 13. *Qui lotus est, non indiget, nisi ut pedes lavet.*
2. **Notandum secundò.** Hanc maculam peccati venialis non esse simpliciter sed secundum quid talem; neque per ipsam denominari hominem simpliciter immundum & maculatum, quemadmodum denominatur à macula peccati mortalis: nam per veniale non impeditur habitualis animæ nitore, quem percipit ex gratia & charitate, per quem anima secundum omnes suas vires exornatur & ordinatur in DEUM: magis igitur impedit splendorem actualem, qui provenit ex actibus diversarum virtutum: neque minuit ipsam charitatem, sed fervorem charitatis. De quo
3. **Notandum tertio.** Fervorem charitatis alium dici intensivum, alium verò extensivum. Intensivus est gradualis perfectio, seu intensio, quæ in habitu, vel actu charitatis reperitur. Extensivus est habitus & promptitudo charitatis, quæ per varios actus, sive elicitos sive imperatos, sua-

viter & promptè movetur in DEUM. Cum enim charitas in aliarum virtutum actus tenquam eundem radix & regina imperativè influat, tunc dicitur esse extensivè ferventior, quando non tantum in propriis actibus elicendis, sed etiam in aliarum virtutum & virtutum inferiorum actibus imperandis ac dirigendis in DEUM nullam patitur impedimentum, ita ut per eum redundantiam in vires inferiores [Inquit S. D. 97. de malo, a. 1.] homo possit dicere illud psalmi 87. *Cor meum & caro mea exultaverunt in DEUM vivum.*

Notandum quartò. Prædictum impedimentum, ne charitas tam expedite feratur in DEUM, consistere in inclinatione inordinata voluntatis ad aliquid temporale, quæ per veniale peccatum relinquitur, quamdiu enim talis inordinata adhesio durat, vi cuius voluntas offerente se oportunitate circa illud objectum inordinatè se gereret, tamdiu charitas non ita expedite circa illud objectum versari, idè in DEUM referre potest. Quantò verò quisque à terrenarum rerum affectu est purior: tantò fit cum DEO familiarior. Ideoque S. D. ad remissionem peccati venialis requirit amotionem istius impedimenti 3. p. q. 87. ad 3. dicens: *Ad tollendam maculam venialis peccati requiritur aliquis actus procedens ex gratia, per quam removeatur voluntas nata adhesio ad rem temporalem.*

Notandum quintò. Fervorem extensivum seu habitatem prædictam charitatis non consistere in aliqua entitate modali superaddita ad habitum charitatis, ut vult Jo. à S. Th. siquidem has modalitates ut superfluas universim rejectas suppono. Neque in ipso actu charitatis elicito, vel imperato: quia habitus non se actu extendit ad aliquod objectum, nisi ut potens se extendente, adeòque per prius concipitur habitualis extensio in actu primo, quàm actualis & in actu secundo. Neque tertio consistit in habitu charitatis præcisè secundum se spectato, is enim per veniale peccatum non tollitur, aut minuitur: consistit ergo in habitu charitatis, quatenus connotante certa quadam requisita extrinseca, quæ sunt triplicia. Primò voluntas expedita ab impedimento inordinatæ adhesionis; secundò ob-